

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 24 декември 2020 година, врз основа на примена жалба од Истражувачка репортерска лабораторија (ИРЛ), ја донесе следната:

ОДЛУКА

Интернет – порталот „Пресинг.мк“, со текстот насловен „Ќе ги прави „Северни“: По Македонски Брод, Заев ќе го менува и името на Македонска Каменица?“, го прекрши Кодексот на новинарите во членот 1.

ЖАЛБА

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на 10 декември 2020 година, Истражувачката репортерска лабораторија (ИРЛ) поднесе жалба за текстот со наслов „Ќе ги прави „Северни“: По Македонски Брод, Заев ќе го менува и името на Македонска Каменица?“, објавен на 6 декември 2020 година, на интернет – порталот „Пресинг.мк“ (www.pressingtvmk.mk).

Во жалбата се наведува дека текстот содржи неточно и нефер известување и незастапена втора страна, односно дека Кодексот на новинарите на Македонија е прекршен во членот 1.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со интернет – порталот „Пресинг.мк“ и побара да се изјасни по однос на наводите на жалбата. Медиумот не одговори на наводите на жалбата.

ОДЛУКА НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби утврди дека жалбата е **ОСНОВАНА** и едногласно одлучи дека Кодексот на новинарите на Македонија е прекршен во членот 1.

Член 1: „Новинарот има право на слободен пристап до сите извори на информирање што се од јавен интерес. Новинарот треба да објавува точни, проверени информации и нема да прикрива суштински податоци и да фалсификува документи. Доколку информацијата не може да се потврди, или станува збор за претпоставка, односно шпекулација, тоа треба да се каже и да се објави. Точноста на информацијата треба да се провери колку што е тоа можно“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ОДЛУКАТА

На седницата на 24 декември 2020 година, членовите на Комисијата за жалби ги разгледаа наводите на жалителот и извршија увид во спорната содржина.

Комисијата заклучи дека се работи за исклучително шпекулативен и несериозен новинарски производ. Текстот пренесува наводни ставови на премиерот Зоран Заев, поврзани за актуелните односи и недоразбирања со Бугарија, но авторот никаде не посочува каде биле искажани таквите ставови, ниту, пак, наведува каков било извор на информациите. Наместо тоа, во текстот доминираат паушални и непотврдени информации, кои се од чувствителна

природа, а се поврзани со наводни најави на премиерот за бришењето на придавката „македонски“. Комисијата се согласи дека се работи за сериозни наводи, кои морале да бидат добро проверени за да се избегне опасноста од манипулации и дезинформирање на јавноста.

Оттука, членовите на Комисијата најдоа дека интернет - порталот „Пресинг.мк“ го прекршил **членот 1** од Кодексот на новинарите, чија отстапка, особено е нагласена во следните реченици:

„Премиерот Заев најави дека покрај бришењето на придавката „македонски“ по желба на Бугарија, ќе мора да се смени името и на градот Македонски Брод. Најверојатно новото име ќе биде Брод на Република Северна Македонија или само Брод.“

„Во следниот период се очекува да се избршиле „Македонска“ и од името на ратчето на Истокот Македонска Каменица. Таа ќе остане само Каменица.“

Проверката на податоците и точноста се морални императиви на новинарството, затоа новинарот е должен да ја провери информацијата од што е можно повеќе извори, а најмалку два меѓусебно неповрзани извора. Изборот на фактите мора да обезбеди објективна информација и согледување на сите значајни аспекти на темата за која се говори. Секогаш треба да се стреми да се задржи оригиналниот контекст на сите цитати или извадоци. Новинарското известување не смее да ја смени смислата на реченицата, изјавата или цитатот.

Новинарот, воедно, треба да обезбеди „втора страна“, односно да им даде можност на сите засегнати во новинарскиот производ да го кажат својот став. Ова особено во случаи кога новинарот изнесува сомневања или обвинувања или кога некој е предмет на напад и критика.

* * *

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како што е погоре наведено.

Во работата на Комисијата учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Теофил Блажевски, Лилјана Пецова – Илиеска и Ердџан Ахмет.

Се обврзува интернет – порталот „Пресинг.мк“ (www.pessingtv.mk), во согласност со членот 18 од Деловникот за работа на Комисијата за жалби, да ја објави оваа одлука.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

Бул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2
1000 Скопје, Македонија

www.semm.mk info@semm.mk (02) 3222-595